

ब्रह्मनिष्ठोक्तसत्तायाः...अखण्डधर्मरूपप्रयुक्तत्वस्य वा संभवात् LaCandr. 310. 25.

अखण्डधर्मविशेष (akhaṇḍadharmā-viśeṣa) *m.* a particular attribute which is unitary or unanalysable अमेदस्तु तादात्म्यम् । तादात्म्यं चाखण्डधर्म-विशेष एव LaCandr. 74. 9; 448. 32; नन्वच्छेदकत्वं नानतिरिक्तवृत्तित्वादिकम्...किं त्वखण्डधर्मविशेष एव LaCandr. 548. 28.

अखण्डधारम् (akhaṇḍadhāram) *adv.* in incessant showers, incessantly धाराधरोऽखण्डधारमन्तराले वर्षं च PariPar. 12. 139.

अखण्डधारा (akhaṇḍadhārā) *f.* incessant or continuous stream वणिकपुत्रः...घृतं दातुमुद्यतस्तस्य भाजने । अखण्डधारया यच्छत्रुचैर्गतिमुपाजयत् ParśvC. 1. 807; मन्त्रिणा कथापितम् - यद्रहकलेषु उभयोरपि पक्षयोरखण्डधारा घृतस्य देया PurāPraSaṁ. 66. 25.

अखण्डधी (akhaṇḍadhī) *1 m.* one of the thousand names of Viṣṇu (*lit.* possessing irrefutable wisdom) विद्याराजो ज्ञानराजो ज्ञानसिन्धुर-खण्डधीः ।...इत्येतद्वासुदेवस्य विष्णोर्नामसहस्रकम् PañcaRā.(Nā.) iv. 3. 56 (? 66); *2 f.* cognition having a unitary object न च प्रकृते किञ्चिद्धर्मविशिष्टबोधपरत्वम्, अखण्डधीपरत्वात् LaCandr. 525. 27; सोऽयमित्यादिवाक्यज्ञानस्य स इति पदोत्तराय-मिति पदविषयत्वेन नाखण्डधीहेतुत्वम् LaCandr. 664. 37.

अखण्डध्यानधारिन् (akhaṇḍadhyanā-dhārin) *adj.* who performs meditation incessantly (without interruption) अनुसंधाननिरता ज्ञानिनो भगव-त्पराः । परमेकान्तिनो ह्येवा ह्यखण्डध्यानधारिणः BrBrahmaS. i. 7. 84.

अखण्डन (a-khaṇḍana) *n.* **1** non-cessation, non-destruction उत्साहा-दयस्तु सम्पादितस्वकर्तव्यतया प्रलीनकल्पा अपि संस्कारशेषतां नातिवर्तन्ते । कर्तव्यान्तरविषयस्योत्साहादेरखण्डनात् AbhinBhā. i. 283. 7 (on 6. 31. (3)); Kāvyaṇu.(Hā.) 101. 1; **2** not breaking, leaving entire [MW.]; **3** non-refutation, admission [MW., APTE]; *m.* time, Śabdacandrikā in Śabda-KaDru. [PW]

अखण्डन (a-khaṇḍana) *adj.* [f. -ā] **1** which is not violated, not disobeyed यस्य (वीरसेनस्य) च...अखण्डनयाज्ञया सद्दृशी राजते राज्यस्थितिः NalaCam. 4. 9(23); **2** not defective, faultless पुंसामेकमखण्डनं पुनरिदं शंभोर्मेते मण्डनं यत्...सूक्तयः RājeKaPū. 74; **3A** unbroken, not capable of being broken or divided, an epithet of परमात्मन् [APTE]; **3B** full, entire [APTE]

अखण्डनक्षत्र (akhaṇḍa-nakṣatra) *adj.* (a day) which covers a full constellation रात्रावखण्डनक्षत्रे स्थिरराशौ गुणान्विते । तां फेलां पृथिवीं देवीम्...स्मरेत् ĪśānSīPa. ii. 27. 102.

अखण्डनय (akhaṇḍa-naya) *adj.* [f. -ā] whose measures of (royal) policy are not imperfect यस्य (वीरसेनस्य) च...अखण्डनयाज्ञया सद्दृशी राजते राज्यस्थितिः NalaCam. 4. 9(23) (comm. अखण्डो नयः षाड्गुण्यं यस्याम्)

अखण्डनवसु (akhaṇḍana-vasu) *adj.* where the Vasus are uninjured लक्ष्मीमखण्डनवसु रणभूमिरेतु नानाध्वजांशुककृतां सुरदारुणासौ HarVi. 11. 45.

अखण्डना (akhaṇḍanā) *f.* absence of violation (observance) अर्थिष्व-पक्षपातश्च शीलस्याखण्डना ध्रुवम् ।...विद्येया बोधिसत्त्वानाम् MaYānaSū. 161. 8 (19. 6)

अखण्डनाडि (akhaṇḍa-nāḍi) *adj.* having unbroken stalk व्याधोऽपि तत्र...। स्तम्भं सुनाडीकमखण्डनाडिं श्रित्वा मृगान्कर्षति न स हन्तुम् DvyāśraKā. 20. 28.

अखण्डनिर्वाण (akhaṇḍa-nirvāṇa) *n.* permanent happiness अखण्ड-निर्वाणरसप्रवाहैर्विखण्डिताशेषरसान्तराणि ।...जयन्ति शीतानि तव सितानि Kṛṣṇa-Ka. 1. 99.

अखण्डनिष्ठ (akhaṇḍa-niṣṭha) *adj.* resulting in or conveying an unanalysable (unitary) sense (devoid of reference to adjunct-relationship) सोऽयमिति वाक्यमखण्डनिष्ठम् SaṁkṣeSā. 1. 150 (i. 124. 11); [स्व]भावेनो-पदिश्यमानाश्च सर्वज्ञत्वादयः सोपाधिकधर्माः...तदभिधानमुखेन तु स्वप्रकाशसुख-व्यक्तावेकस्यां तात्पर्यमित्यखण्डनिष्ठा वेदान्ता वक्ष्यन्ते PrakaVi. 36. 18; 776. 16; अखण्डमेव वयं वाक्यार्थमङ्गीकुर्मः ।... विज्ञानादिपदमखण्डनिष्ठं लक्षणवाक्यत्वात् प्रकृष्टप्रकाशश्चन्द्र इतिवत् MānaMe. 201. 2.

अखण्डनीय (a-khaṇḍaniya) *adj.* which cannot be violated येषां तु चारित्रमखण्डनीयम्...ते पात्रभूता यतयो जिताशाः VarāṅgaC. 7. 52.

अखण्डनीयवीर्य (akhaṇḍaniya-vīrya) *adj.* whose prowess cannot be destroyed अखण्डनीयवीर्योऽयं गीर्वाणैः सकलैरपि PadmP.(Ra.) 17. 209.

अखण्डनमुण्डचूड (akhaṇḍanmūṇḍa-cūḍa) *adj.* having an unbroken skull on the crest रूपं दिगम्बरमखण्डनमुण्डचूडं भावत्कमेव तु बतेश मम स्पृहायै DinākraSt. 28.

अखण्डपक्ष (akhaṇḍa-pakṣa) *adj.* **1** with wings not cut off, with S. D. 31

unhurt wings (पुष्पपुरम्) हैमवत इव रत्नाकरमखण्डपक्षः...अध्यतिष्ठत्...राजहंसो नाम राजा AvantiKa. 20. 20; **2** having an undivided party (on his side), AvantiKa. 20. 20; *m.* (Gr.) the theory of the indivisible or unitary nature (of utterances) तस्मात्त्राखण्डपक्षाश्रयणेन प्रथमः पक्ष इति VaiyāBhū. 142. 23 (on 30)

अखण्डपण्डपाण्डित्य (akhaṇḍapāṇḍā-pāṇḍitya) *n.* learning due to irrefutable wisdom अखण्डपण्डपाण्डित्यपरिखण्डितपण्डिताः...अशेषा भाष्यवक्तारो वैयाकरणिका अमी...मिलिताः ParamāKā. 27. 67.

अखण्डपद (akhaṇḍa-pada) *n.* an indivisible or unitary word, a word as an indivisible unit or entity समानपदे इत्यस्य अखण्डपदे इत्यर्थात् LaSābdeS'e. ii. 115. 13; ii. 407. 10.

अखण्डपदत्व (akhaṇḍapada-tva) *n.* the state or characteristic of being an indivisible or unitary word चर्म नमन्त्रित्यादावखण्डपदत्वाभावेन पत्व-प्राप्तिश्च न LaSābdeS'e. ii. 924. 4.

अखण्डपदलक्षकता (akhaṇḍapadalakṣaka-tā) *f.* the indicatory power of an indivisible word मुख्यार्थहीनस्यापि ब्रह्मलक्षकत्वे घटपदमपि पद-लक्षकं स्यादिति चेन्न...अखण्डपदलक्षकतायामेव मुख्यार्थावश्यंभावनियमात् AdvaiSi. 784. 6.

अखण्डपदार्थ (akhaṇḍa-padārtha) *m.* an indivisible entity viz. the Sphoṭa वाक्यं पदं चाखण्डमेव । अनन्तवर्णकल्पने मानाभावात् । ककारादिकं शृणो-मीति प्रतीतिर्मानमिति चेन्न । तस्याखण्ड(? तस्या अखण्ड°)पदार्थविषयत्वात् VaiyāBhū. 249. 10 (on 66); न चोक्ता रीतिः साध्वी । तथा सति सोऽयं गकार इतिवद् यो मया हकारः श्रुतः सोऽयं गकार इत्यापत्तिः । एकस्यैवाखण्डपदार्थस्य सकल-वर्णरूपत्वात् VaiyāBhū. 257. 6 (on 69)

अखण्डपर (akhaṇḍa-para) *adj.* conveying an unanalysable (unitary) sense (devoid of reference to adjunct-relations) cf. **अखण्डनिष्ठ**, विप्रतिपन्नं वाक्यमखण्डपरं समानाधिकरणवाक्यत्वात् सोऽयं देवदत्त इति वाक्यवत् NyāyPari. 377. 12.

अखण्डपरत्व (akhaṇḍapara-tva) *n.* the characteristic of conveying an unanalysable unitary sense नन्वस्तु तत्त्वमसितत्यज्ञानादिवाक्यानामखण्डपरत्वं निष्प्रमाणकम् SatDū. 167. 26; 160. 21.

अखण्डपरमानन्द (akhaṇḍa-paramānanda) *m.* undivided supreme bliss अत्यागेऽपि तनोरखण्डपरमानन्दावबोधस्पृशाम् अध्वा कोऽपि शिवप्रसादसुलभः संपत्स्यते योगिनाम् SatTrayi. 268; तदभ्यन्तरसंस्थाने...अखण्डपरमानन्दविशेषम् (आवरणम्) SiddhāSāU. 6. 5.

अखण्डपरशु (akhaṇḍa-paraśu) *m.* name of Viṣṇu (holding an unbroken axe) सुधन्वाखण्डपरशुः...इति...केशवस्य... । नाम्नां सहस्रम् ViṣṇuSa-Bh. 90. 74.

अखण्डपरायण (akhaṇḍa-parāyaṇa) *adj.* dealing mainly with the indivisible (Brahman) तत्प्रसिद्धिरपि त्रयीशिखरैरखण्डपरायणैः NayaMañ. I. i. 2. 8.

अखण्डपाण्डित्य (akhaṇḍa-pāṇḍitya) *n.* A irrefutable or profound scholarship अखण्डपाण्डित्यमबोधयं ते SāṅkaDigVi.(Mā.) 7. 33; **B** entire or complete scholarship पिण्डविधिप्रतिपत्तावखण्डपाण्डित्यदानदुर्लभिताम् ।...अभिष्टुमः पिण्डनिर्मुक्तिम् SiddhāSt. 6.

अखण्डपुण्य (akhaṇḍa-punya) *n.* entire merit अन्यदुर्लभं तरुणः । सुन्दरि हसितकरम्बितमखण्डपुण्येन खण्डयत्यधरम् SundSā. 80.

अखण्डप्रताप (akhaṇḍa-pratāpa) *adj.* of unimpaired valour सर्वत्रा-खण्डप्रतापो जयसिंहो राज्यं करोति KumāCaSaṁ. 43. 5.

अखण्डप्रत्यय (akhaṇḍa-pratyaya) *m.* knowledge of the indivisible object स इति पदत्वेन घटादिविषयकज्ञानादखण्डप्रत्ययात् LaCandr. 664. 37.

अखण्डप्रबोध (akhaṇḍa-prabodha) *adj.* all-knowing अखण्डप्रबोधैर-रामाभिधेयैरलं देवतैर्नः ŚriRāmaBhuSt. 25.

अखण्डप्रयाणक (akhaṇḍa-prayāṇaka) *n.* non-stop or continuous march, forced march कोशलाधीशो मार्गेऽखण्डप्रयाणकैः । नव्यैः काव्यैरिव कविः शास्त्रवर्मातिगच्छति MalliC. 6. 91; अखण्डप्रयाणकैर्मोदेरकं प्राप्तः PrabaK. 29. 7; अखण्डप्रयाणकैः । कन्नालीसिद्धपुरेऽगालात्वाशेषकुटुम्बकम् KumāCaSaṁ. 7. 10 = 51. 23.

अखण्डप्रसर (akhaṇḍa-prasara) *adj.* having a continuous flow अखण्डप्रसराः कषाया महतामपि TriṣaSaPuC. i. 5. 275; स चित्ते जैनशासनम् । अखण्डप्रसरं चक्रे TriṣaSaPuC. iv. 3. 5; iv. 7. 134.

अखण्डप्रागभाव (akhaṇḍa-prāgabhāva) *m.* continuous antecedent negation अखण्डप्रागभावस्यैवाखिलभोगहेतुत्वादिति SāṁkhyāPraBh. 163. 17 (on 6. 68)